

3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/71-4-5>

УДК 336.1:334.012.64

Ареф'єва О.В.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки повітряного транспорту,
Національний авіаційний університет

Дерігін О.Д.

аспірант кафедри економіки повітряного транспорту,
Національний авіаційний університет

Arefieva Olena, Derihin Oleh

National Aviation University

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ СЕРЕДЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

У статті зазначено, що фінансова підтримка розвитку суб'єктів середнього бізнесу є одним із пріоритетних напрямів соціально-економічної політики України. Підкреслено, що основними напрямами фінансування програми підтримки середнього бізнесу є допомога компаніям, що здійснюють розроблення та впровадження інноваційної продукції; субсидування процентної ставки за кредитами; компенсація витрат на придбання обладнання; сприяння розвитку лізингу обладнання; розширення програм самозайнятості для безробітних, підтримка соціального підприємництва; підвищення капіталізації спеціальної інфраструктури підтримки середнього бізнесу (мікрофінансові центри, гарантійні фонди, фонди прямих інвестицій); створення бізнес-інкубаторів, промислових парків, технопарків, центрів підприємництва, центрів кластерного розвитку, центрів прототипування, центрів колективного доступу до обладнання. Зазначено перспективні напрями вдосконалення та доповнення програм державного регулювання та фінансової підтримки середнього підприємництва в Україні. Доведено, що фінансові механізми у забезпеченні життєдіяльності підприємства є єдиним видом його ресурсів, які виступають в ролі стимулу для підприємницької діяльності, а також забезпечують грошові кошти для виробничого процесу, кадрового забезпечення та використання трудових ресурсів, вжиття комплексу маркетингових заходів, виробничих, економічних та інших елементів підприємства та їх перетворень, що збільшуються в кінці етапу фінансового циклу, збільшуючи обсяг чистого грошового потоку, виступаючи необхідною умовою розвитку будь-якої організації. Зроблено висновок про те, що вжиття запропонованих заходів сприятиме вирішенню фінансових проблем середнього підприємництва, а також забезпечить реальний розвиток цього сектору в Україні.

Ключові слова: середній бізнес, державна фінансова підтримка, субсидування, механізми державного регулювання.

Постановка проблеми. Фінансова підтримка суб'єктів малого і середнього бізнесу є одним із пріоритетних напрямів соціально-економічної політики України. Введення обмежувальних заходів у зв'язку із запобіганням поширенню гострого респіраторного захворювання COVID-19, викликаного коронавірусом SARS-CoV-2, на території України призвело до значних негативних наслідків для бізнесу через часткове або повне припинення функціонування деяких підприємств, логістичні ускладнення, зниження попиту і руйнування ланцюжків поставок.

Проблеми у функціонуванні середнього підприємництва (СП) засвідчують те, що ця сфера потребує фінансової підтримки та регулювання з боку держави. Механізми фінансового регулювання повинні стосуватися систем субсидіювання, кредитування, пайового фінансування та надання податкових пільг. Необхідні програми фінансової підтримки, які б в умовах фінансових обмежень, що притаманні підприємству, визначали вибір пріоритетних напрямів роботи та його мотивації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Такі вчені, як З. Варналій, К. Ващенко, Д. Ляпін, А. Кужель,

звернули увагу на аналіз економічної природи та особливостей ведення середнього бізнесу. Українські вчені В. Бланк, Т. Васильців присвятили свої роботи висвітленню фінансового забезпечення діяльності господарюючих суб'єктів. Також у цьому напрямі працювали Л. Воротіна, В. Вороткін, Т. Ковальчук, В. Кудряшов, П. Рогожин, В. Федоренко.

Розгляд теоретичних і практичних особливостей малого і середнього бізнесу здійснювали такі економісти, як М. Білик, П. Буряк, А. Крохмаль, Я. Оніщук, С. Реверчук. І. Ломачинським був досліджений світовий досвід фінансового розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва, а також запропоновані заходи комплексної державної політики щодо вдосконалення фінансування вітчизняних підприємств.

Погоджуючись зі значними теоретичними поліпшеннями в цьому питанні, вважаємо доцільним дослідження практичних проявів виділеної проблеми у зв'язку з останніми змінами в економічній ситуації України.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз та узагальнення фінансових механізмів регулювання сфери середнього бізнесу в Україні; розгляд їх ключових факторів і аспектів розроблення, моніторингу та реалізації; визначення заходів, яких Україна повинна вжити для розвитку підприємництва.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 роки, «розвиток середнього бізнесу в Україні гарантує стабільність економіки та підвищення рівня життя громадян. У результаті відкриття власної справи та самозайнятості знижується рівень безробіття та водночас підвищується рівень доходів населення, що сприяє зростанню сукупного попиту та збільшенню обсягу виробництва» [2].

Фінансові механізми у забезпеченні життєдіяльності підприємства є єдиним видом його ресурсів, які виступають в ролі стимулу для підприємницької діяльності, а також забезпечують грошові кошти для виробничого процесу, кадрового забезпечення та використання трудових ресурсів, вжиття комплексу маркетингових заходів [3], виробничих, економічних та інших елементів підприємства та їх перетворень, що збільшуються в кінці етапу фінансового циклу, збільшуючи обсяг чистого грошового потоку [6], виступаючи необхідною умовою розвитку будь-якої організації.

Фінансові механізми регулювання бізнесу орієнтовані перш за все на забезпечення стабільних і життєво важливих фінансових потоків, пошук зовнішніх джерел фінансування, за необхідності оптимізацію структури капіталу [5].

На думку А. Чепуренка [6], окремими функціями фінансових ресурсів також можуть бути формування стартового капіталу; створення ресурсного потенціалу та забезпечення необхідними ресурсами виробничої та інвестиційної діяльності; забезпечення фінансової стратегії підприємства, конкурентоспроможності та ефективності господарської діяльності; виконання фінансових зобов'язань, забезпечення його фінансо-

вої стабільності і платоспроможності; регулювання та перерозподіл фінансових потоків між структурними підрозділами та видами діяльності; забезпечення нормативної бази задля контролю, моніторингу та аудиту фінансових процесів та прийняття управлінських рішень щодо їх коригування.

Слід зазначити, що у різних джерелах визначення підходів до фінансового регулювання бізнесу має відмінності, які формуються під впливом галузевих та інших особливостей, що відрізняють господарюючі суб'єкти або процеси, щодо яких існує необхідність у фінансовій підтримці. Однак більшість авторів виділяє певні етапи досліджуваного процесу, основою якого є формування оціночних блоків, що дають змогу визначити не тільки стан ресурсної бази господарюючого суб'єкта, ефективність самого бізнесу як основи ресурсного забезпечення, але й загалом його доцільність. Такі блоки включають аналіз динаміки прибутку і рентабельності підприємства, фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, оцінку використання майна, структурний аналіз капіталу та самодостатності підприємства.

Так, система показників, яка вибирається для оцінювання фінансового забезпечення, повинна відображати стан підприємства у довгостроковій перспективі, характеризувати загальну фінансову структуру підприємства і ступінь його залежності від кредиторів та інвесторів. До таких показників належать коефіцієнти фінансової автономії, забезпеченості власними оборотними коштами, маневреність власного капіталу, фінансової стійкості, покриття інвестицій, структури довгострокових інвестицій, фінансової залежності, довгострокового запозичення, структури капіталу, що повертається [5].

Отже, основою для ефективного здійснення підтримки бізнесу з боку держави є аналіз фінансового стану, оцінка потреб і можливостей, а також обґрунтування найбільш ефективного складу капіталу та визначення механізмів його формування, що здійснюється на основі такого аналітичного процесу.

Крім того, загальна схема фінансової підтримки, яка обґрунтована вченими-фінансистами і з якою її більшість згодна, передбачає такі етапи [7].

На першому етапі фінансової підтримки діяльності бізнесу задля виявлення проблем у її діяльності необхідно проаналізувати показники її фінансового стану.

Другий етап формування передбачає аналіз показників структури фінансових ресурсів підприємства, оскільки їх достатній розмір і добре сформована структура є джерелом розвитку, створює можливості для розширення, забезпечує фінансову стійкість і платоспроможність, формування оборотного капіталу [9].

Наступний етап передбачає аналіз грошових потоків, який служить основою для прийняття управлінських рішень задля визначення шляхів максимізації чистого грошового потоку і напряму, що впливає на ефективність формування фінансової безпеки бізнесу [8].

На четвертому етапі формування фінансової підтримки діяльності підприємств задля визначення її

стану на попередньому етапі і прийняття рішень про вибір оптимальної стратегії дослідники пропонують провести інтегральне оцінювання складових частин фінансової підтримки та її якісну інтерпретацію [4].

На п'ятому етапі необхідно визначити тип стратегії формування фінансової підтримки підприємства залежно від його позиціонування та інших факторів.

Важливо наголосити на тому, що, згідно з дослідженням Аналітичного центру економіко-правових досліджень та прогнозування [1], СП зазнали особливо негативних наслідків в результаті спалаху пандемії COVID-19 і пов'язаних із цим заходів стримування й соціального дистанціювання. Останнє призвело до негативного впливу на попит і пропозицію, що значно знизило обсяги економічної діяльності в країні. Так, у 2020–2021 роках підприємства відчували значне зниження прибутку, а обсяги виробництва скоротилися, багато з них зараз перебувають під серйозною загрозою дефіциту ліквідності.

Уряд відреагував на економічну кризу широким набором заходів. 13 квітня 2020 року парламент ухвалив рішення про створення Фонду боротьби з Covid-19 в обсязі 64,7 млрд. грн. (2,4 млрд. дол. США). Пакет підтримки включав такі програмні заходи реагування, орієнтовані на надання цільової підтримки СП:

- програма часткової допомоги з безробіття для СП, які були змушені призупинити діяльність під час ізоляції, еквівалентної двом третинам ставки заробітної плати за кожну годину втраченого робочого часу (максимум на суму мінімальної заробітної плати – 4 723 грн.);

- внесення змін до програми «Доступні кредити 5–7–9%», розпочатої у січні 2020 року, задля допомоги підприємствам рефінансувати наявні позики, покрити витрати на оплату праці та отримати спрощений доступ до фінансування, завдяки чому СП можуть отримати позику в максимальному розмірі 110 000 дол. США без виплати відсотків до 31 березня 2021 року;

- цільова підтримка фізичних осіб-підприємців, включаючи допомогу на дітей та тимчасове звільнення від сплати податків;

- податкові заходи, такі як тимчасове призупинення нарахування податку на комерційну нерухомість та землю, проведення податкових перевірок, сплата відсотків для платників податків та платників соціального внеску, тимчасове скасування штрафів за порушення податкового регулювання, а також відтермінування термінів подання податкових декларацій про доходи фізичних осіб;

- звільнення від внесення орендної плати на час ізоляції;

- заборона кредитним організаціям підвищувати відсоткові ставки за попередньо виданими позиками;

- законодавчі зміни, що дають змогу підприємствам запроваджувати більш гнучкий режим робочого часу.

Відповідно до Програми стимулювання економіки для подолання наслідків епідемії COVID-19, Урядом забезпечено кредитні гарантії для СП та збільшення підтримки з виплати заробітної плати. Додатково анон-

совано про нову програму з надання СП (із щорічним обігом менше 10,8 млн. дол. США) позик за ставкою 3% річних на термін до двох років.

Крім цього, вжито заходів із забезпечення соціальної підтримки (наприклад, підвищення розміру допомоги з безробіття та пенсій, субсидій на оплату комунальних послуг для вразливих груп населення).

Також державний «ПриватБанк» надав «кредитні канікули» на період ізоляції. Національний банк України також вжив низку заходів, здійснюючи інтервенції для підтримки вкрай волатильної місцевої валюти, ліквідності банків та кредитування. Зокрема, він знизив основну відсоткову ставку до 8% та запровадив механізм довгострокового рефінансування для банків на термін до 5 років.

Отже, за період 2020–2021 років вжито заходів щодо розвитку конкурентоспроможності та інновацій середнього бізнесу за рахунок підвищення організаційного потенціалу бізнес-організацій, підтримки передачі знань і технологій, модернізації наявної інфраструктури для підтримки СП завдяки участі у програмі «Горизонт 2020», програмах ЄС, дистанційних освітніх курсах та тренінгах. Оцінка ключових показників ефективності підприємств вказує на значне збільшення частки інноваційних СП та інноваційних промислових СП.

Слід наголосити на тому, що задля удосконалення реалізації фінансового регулювання бізнесу з боку держави перш за все Україна повинна продовжувати зміцнювати свою інституційну базу для створення сприятливих умов для зростання середнього бізнесу.

Важливо зазначити, що Президентом В. Зеленським підписано Указ про створення Ради з питань розвитку малого підприємництва. Згідно з документом, цей консультативно-дорадчий орган при Президентові створено задля сприяння налагодженню конструктивної взаємодії органів державної влади й суб'єктів малого підприємництва та їхніх громадських об'єднань.

Координаційна рада СП є важливим кроком у правильному напрямку, однак Раді необхідні достатні ресурси для ефективної і результативної роботи. Разом зі спрощенням координації між центральними та місцевими органами виконавчої влади в процесі реалізації стратегії фінансової підтримки бізнесу Рада могла б стати відповідною платформою для діалогу між державою і приватним сектором. Крім того, необхідно систематично оцінювати регулюючий вплив на політику СП і моніторинг даних про зняття з реєстрації ліквідованих підприємств.

До того ж значну увагу слід приділити подальшому вдосконаленню доступу СП до фінансування. Україні слід налагодити співпрацю з міжнародними партнерами для розширення програм доступу СП до фінансування та більш широкого використання схем гарантування кредитів, підтримку фінансування небанківськими установами, наприклад, шляхом реформування факторингової бази. У ширшому сенсі Україна повинна продовжувати підтримувати конкуренцію в банківському секторі, а це означає, що у довгостроковій перспективі вкрай важливо буде забезпечити доступне фінансування для

СП. Додаткові елементи включають спрощення системи податкового адміністрування та забезпечення податкової стабільності надходжень і повернень [11].

Нарешті, Україна повинна вжити додаткових заходів для отримання навичок і розвитку підприємницької культури, навичок соціального та екологічного підприємництва. Україна повинна приєднатися до глобального моніторингу підприємництва (GMP) задля аналізу ставлення до бізнесу та підприємницької діяльності. Для розвитку конкуренції та інновацій серед СП необхідно проводити моніторинг поточної підтримки бізнесу та інноваційної діяльності, а також витрат на науково-дослідні розробки в галузі бізнесу [10]. Ці заходи могли б допомогти СП здійснити інтернаціоналізацію, що в подальшому позитивно вплине на організаційне співробітництво й підтримку розвитку експорту.

Висновки. Таким чином, забезпечення міцної інституційної основи і постійної підтримки зацікавлених сторін є ключовими факторами для розроблення, моніторингу та реалізації фінансового регулювання середнього бізнесу в Україні. Саме тому основними напрямками підвищення ефективності фінансового механізму розвитку середнього підприємництва на основі успішної реалізації державної політики щодо фінансового забезпечення підприємств є створення сприятливого середовища для започаткування і ведення бізнесу, забезпечення ефективної державної фінансової підтримки розвитку середнього бізнесу.

Реалізація запропонованих пропозицій, на наш погляд, сприятиме вирішенню фінансових проблем середнього підприємництва, а також забезпечить реальний розвиток цього сектору в Україні.

Список літератури:

1. Аналітичний центр економіко-правових досліджень та прогнозування. URL: https://fru.ua/images/doc/analytics/BUSINESS_AND_COVID-19.pdf.
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.
3. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 року № 641-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Форс-мажор, обставини непереборної сили. URL: uk.wikipedia.org/wiki/Форс-мажор.
5. OECD (2020), Моніторинг реалізації Стратегії розвитку СП України на 2017–2020 роки. OECD Publishing, Paris. URL: www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/Monitoringthe-Implementation-of-Ukraine's-SME-Development-Strategy-2017-2020-UKR.pdf.
6. Chepurenko A. Informal entrepreneurship under transition: Causes and specific features. *Soziologie des Wirtschaftlichen* / D. Boegenhold (ed.). Springer, 2014. P. 361–382.
7. Handbook on Social Stratification in the BRIC Countries. Change and Perspective / ed. by Peilin Li (Chinese Academy of Social Sciences, China), M.K. Gorshkov (Russian Academy of Sciences, Russia), Celi Scaloni (Brazilian Sociological Society, Brazil), K.L. Sharma (Jaipur National University, India). World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd. 2013.
8. Арєф'єва О., Пилецька С., Кравчук Н. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. 1 (1). С. 80–89. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_1\(1\)_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_1(1)_14).
9. Buleev I., Bryukhovetskaya N., Korytko T., Piletska S., Kruk O. Formation of a Regional Development Strategy According to the Level of Investment Activity of Enterprises. *Montenegrin Journal of Economics. Economic Laboratory for Transition Research (ELIT)*. 2019. Vol. 15. Nr. 3. P. 113–124. ID 55865335600.
10. Прохорова В., Давидова О. Об'єктивні умови формування інноваційного управління розвитком підприємств: науково-історичне підґрунтя подолання наслідків криз. *Бізнес-Інформ*. 2018.
11. Kwilinski A. Trends of development of the information economy of Ukraine in the context of ensuring the communicative component of industrial enterprises. *Economics and Management*. 2018. № 1 (77). P. 64–70.

References:

1. Analitychnyj tsentr ekonomiko-pravovykh doslidzhen' ta prohozuvannia. Available at: https://fru.ua/images/doc/analytics/BUSINESS_AND_COVID-19.pdf.
2. Zakon Ukrainy "Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho i seredn'oho pidpriemnytstva v Ukraini". Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.
3. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro skhvalennia Kontseptsii Zahal'nodержavnoi prohramy rozvytku maloho i seredn'oho pidpriemnytstva na 2014–2024 roky" vid 28 serpnia 2013 roku № 641-r. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Fors-mazhor, obstavyny neperebornoi syly. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Fors-mazhor>.
5. OECD (2020), Monitorynh realizatsii Stratehii rozvytku SP Ukrainy na 2017–2020 roky, OECD Publishing, Paris. Available at: www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/Monitoringthe-Implementation-of-Ukraine's-SME-Development-Strategy-2017-2020-UKR.pdf.
6. Chepurenko A. (2014) Informal entrepreneurship under transition: Causes and specific features. *Soziologie des Wirtschaftlichen*. Boegenhold D. (ed.). *Springer*, pp. 361–382.

7. Handbook on Social Stratification in the BRIC Countries. Change and Perspective / Edited by: Peilin Li (Chinese Academy of Social Sciences, China), M.K. Gorshkov (Russian Academy of Sciences, Russia), Celi Scalon (Brazilian Sociological Society, Brazil), K.L. Sharma (Jaipur National University, India). World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd. 2013.

8. Arefieva O. (2020) Adaptive management of financial stability of the enterprise while ensuring its economic security / O. Arefieva, S. Piletska, N. Kravchuk. *Problems of system approach in economics*, vol. 1(1), pp. 80–89. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_1\(1\)_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_1(1)_14).

9. Buleev Ivan, Bryukhovetskaya Natalya, Korytko Tetyana, Piletska Samira, Kruk Olena (2019) Formation of a Regional Development Strategy According to the Level of Investment Activity of Enterprises. *Montenegrin Journal of Economics. Economic Laboratory for Transition Research (ELIT)*. Volume 15 Number 3, p. 113–124. ID 55865335600.

10. Prokhorova V. (2018) Objective conditions for the formation of innovative management of enterprise development: scientific and historical basis for overcoming the consequences of crises / V. Prokhorova, O. Davidova. *Business Inform*.

11. Kwilinski A. (2018) Trends of development of the information economy of Ukraine in the context of ensuring the communicative component of industrial enterprises. *Economics and Management*, no. 1 (77), pp. 64–70.

ФИНАНСОВЫЙ МЕХАНИЗМ РЕГУЛИРОВАНИЯ СФЕРЫ СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В УКРАИНЕ

В статье отмечено, что финансовая поддержка развития субъектов среднего бизнеса является одним из приоритетных направлений социально-экономической политики Украины. Подчеркнуто, что основными направлениями финансирования программы поддержки среднего бизнеса являются помощь компаниям, осуществляющим разработку и внедрение инновационной продукции; субсидирование процентной ставки по кредитам; компенсация расходов на приобретение оборудования; содействие развитию лизинга оборудования; расширение программ самозанятости для безработных, поддержка социального предпринимательства; повышение капитализации специальной инфраструктуры поддержки среднего бизнеса (микрофинансовые центры, гарантийные фонды, фонды прямых инвестиций); создание бизнес-инкубаторов, промышленных парков, технопарков, центров предпринимательства, центров кластерного развития, центров прототипирования, центров коллективного доступа к оборудованию. Указаны перспективные направления совершенствования и дополнения программ государственного регулирования и финансовой поддержки среднего предпринимательства в Украине. Доказано, что финансовые механизмы в обеспечении жизнедеятельности предприятия являются единственным видом его ресурсов, которые выступают в роли стимула для предпринимательской деятельности, а также обеспечивают денежные средства для производственного процесса, кадрового обеспечения и использования трудовых ресурсов, принятия комплекса маркетинговых мер, производственных, экономических и других элементов предприятия и их преобразований, которые увеличиваются в конце этапа финансового цикла, увеличивая объем чистого денежного потока, выступая необходимым условием развития любой организации. Сделан вывод о том, что принятие предложенных мер будет способствовать решению финансовых проблем среднего предпринимательства, а также обеспечит реальное развитие этого сектора в Украине.

Ключевые слова: средний бизнес, государственная финансовая поддержка, субсидирование, механизмы государственного регулирования.

FINANCIAL MECHANISM FOR REGULATING THE SPHERE OF MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN UKRAINE

The article notes that financial regulation and support for the development of medium-sized businesses is one of the priority and main areas of social and economic policy in Ukraine. Financial regulation is a form of regulation or supervision, which subjects financial institutions to certain requirements, restrictions and guidelines, aiming to maintain the stability and integrity of the financial system. This may be handled by either a government or non-government organization. Financial regulation has also influenced the structure of banking sectors by increasing the variety of financial products available. It is emphasized that the main areas of financing of the medium-sized business support program are: assistance to companies, that are engaged in the development and implementation of innovative products and services, innovative industries; subsidizing the interest rate on loans to make them more attractive for entrepreneurs; compensating for the cost of purchasing equipment; promoting the development of equipment leasing; expanding self-employment programs for the unemployed people, supporting social branch and responsibility of entrepreneurship; creation of business incubators, accelerating programmes, industrial parks, technology parks, entrepreneurship centers, cluster development centers, prototyping centers, collective access centers, equipment, etc. promising areas for improving and complementing programs of state regulation and financial support for medium-sized and small businesses in Ukraine are indicated. It is proved that financial mechanisms are ensuring the life of the enterprises and businesses are the only type of its resources that act as an incentive for entrepreneurial activity, as well as providing funds for the production process, Personnel Support and use of labor resources, and the implementation of a set of marketing measures, production, economic and other elements of the enterprise and their transformations, which increases at the end of the stage of the financial cycle, increasing the volume of net cash flow, acting as a necessary condition for the development of any organization. It is concluded that the implementation of the proposed measures will contribute to solving the financial problems of medium-sized businesses, as well as ensure the real development and growth of this sector in Ukraine.

Key words: medium-sized businesses, state financial support, subsidies, mechanisms of state regulation.